maksust. Erilisi kulusid tervishoiu peale alev ei tee, välja arvatud turuteenija palk.

Ajalugu. Alevi tekkimisaeg langeb ühte aastasaja pöördega, mil hakati siia suuremal arvul majasid ehitama, kuna enne seda ainult mõned üksikud majad ja asutused leidusid: hobusepostijaam, kauplus, kõrts. Majad ehitati osalt Jõgeva mõisa, osalt ligidal olevate talude maale. Avati rida kauplusi ja käsitöö-kodasid, asutati apteek. Asus alevisse ka arst, hiljemini isegi mitu, ja looma-arst. Alevist mööda jooksva Pedja jõe äärde ehitatud lauavabrikud aitasid rahva-arvu kasvamiseks mõjuvalt kaasa, nii et ilmasõja alul loeti alevis juba ligi tuhat elanikku. Tööstuse-ettevõtteist tulid viimsel ajal juurde auruveski ja villatööstus. Administratiivselt kuulus alev Jõgeva vallavalit-

J. Praam'i foto.

178. joon. Vaade Jõgeva viinavabriku ja veski peale.

suse alla kuni 1919. aastani, mil ta alevi õigused omandas ja enesele iseseisva omavalitsuse lõi. Alevi piirid kinnitati 1921. aastal.

Seltskondlik elu hakkas Jõgeva alevis arenema uue aastasaja ja ka alevi esimese aastakümne lõpu poole. 1908. a. asutati Jõgeva Tuletõrje-selts ja samal ajal astus vähem kogu tegelasi kokku seltskondlikuks ühisuseks. Viimase nime all ehitasid üksikud isikud 1908. a. Jõgevale seltsimaja suurema saaliga, kus koosolekuid ja pidusid hakati pidama, kuna seltskondlik ühisus ise kui niisugune varssi jälle kadus. 1913. a. asutati Jõgeva Haridusselts, kelle tegevuse keskkohaks oli Jõgeva alev, kus ta 1905. a. kevadel lasteaia avas ja samal sügisel kaheklassilise emakeelse algkooli ellu kutsus; lasteaed asus seltsimaja ruumides, niisama ka osa algkooli klasse. Enne seda seltsimajas töötanud era-algkool lõpetas oma tegevuse, kuna teine erakool, mis